

En registerlag för Inspektionen för socialförsäkringen (Ds 2023:13)

Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) tillstyrker promemorians förslag om registerlag och lämnar följande synpunkter.

Vårt uppdrag är att granska och utvärdera socialförsäkringsområdet. Vi arbetar för en effektiv och rättssäker socialförsäkring som är hållbar för samhället och ger trygghet för individen. Detta gör vi genom att förse regeringen och myndigheter med kunskap för att kunna utveckla och förbättra socialförsäkringen.

Den föreslagna lagen tydliggör hur vi får behandla personuppgifter och ger oss stöd för att utföra vårt uppdrag enligt vår instruktion. Lagen ger oss bland annat stöd att göra granskningar som kräver behandling av känsliga personuppgifter. Det kommer innebära att vi på ett kostnads- och tidseffektivt sätt kan fortsätta att göra relevanta granskningar.

Vi anser att det har gjorts en bra avvägning mellan å ena sidan vårt behov av en effektiv tillsyns- och granskningsverksamhet och å andra sidan de registrerades behov av skydd för den personliga integriteten.

6.13 Medgivande till behandling av personuppgifter

Vi anser att det är en bra och adekvat skyddsåtgärd att den föreslagna registerlagen ställer krav på medgivande till behandling när personuppgifter samlas in direkt från enskilda och att medgivandet ska kunna återkallas. Men vi anser att det behövs ett förtydligande om att medgivandet i vissa fall kan lämnas genom ett så kallat konkludent handlande. Vi uppfattar att kravet på ett *uttryckligt* medgivande i den föreslagna registerlagen inte innefattar ett konkludent handlande. Om medgivande inte kan lämnas genom ett konkludent handlande kan förslaget i sig innebära ett intrång i den personliga integriteten. Och dessutom utgöra en administrativt betungande uppgift för oss.

Vi uppfattar att kravet på medgivande gäller i de fall vi samlar in personuppgifter vid intervjuer och enkäter. Vi utgår från att det inte gäller de omfattande kontakter vi har med tjänstepersoner på andra myndigheter, exempelvis inför beställningar av dokument, registerdata och ärendakter.

Vi samlar in personuppgifter när vi har *intervjuer med tjänstepersoner* på de myndigheter vi granskar eller på andra myndigheter i de fallen vi behöver veta vem vi ska intervjua. De personuppgifter som vi då samlar in är uppgifter om namn, titel och kontaktuppgifter. De uppgifter som i övrigt lämnas av tjänstepersonerna under en intervju, det vill säga svar på frågor som vi ställer, gäller normalt sett inte dem själva och är då inte fråga om personuppgifter. Däremot kan rösten i sig vara en personuppgift.

Men i de flesta fall när vi har intervjuer med tjänstepersoner har vi inte behov av att veta vem vi ska intervjua, det vill säga vi behöver inte ta in namn och kontaktuppgifter till de som ska intervjuas. Det som är nödvändigt för oss att veta är vilken roll en tjänsteperson har, till exempel handläggare, enhetschef, verksamhetsutvecklare osv. Vi meddelar då den myndighet vi ska granska vilka roller, hur många, från vilka områden osv. som vi vill intervjua. I många fall är det därför först vid själva intervju-tillfället som vi har kontakt med tjänstepersonerna. Även om vi skulle få en lista på de som intervjuas så kan personer bytas ut på grund av olika omständigheter. När vi träffar tjänstepersonerna vid intervjutillfället är det inte nödvändigt för oss att samla in deras namn och kontaktuppgifter för vårt ändamål. Men eftersom vi behöver spela in intervjuerna, och rösten kan vara en personuppgift, innebär förslaget om ett uttryckligt medgivande, som vi uppfattar det, att vi måste ta in ett skriftligt medgivande för att kunna spela in en intervju. Om vi skulle behöva samla in uppgifter om vem personen är endast i syfte att personen ska lämna ett skriftligt medgivande, trots att vi inte har behov av personuppgifterna, skulle det i sig kunna innebära ett intrång i den personliga integriteten. Vidare kan behovet ifrågasättas eftersom vi inte kommer koppla uppgifter om vem eller vilka som talar i en inspelning (vi har ofta gruppintervjuer) och kommer därmed inte ha möjlighet eller i alla fall stora svårigheter att hänföra uppgifterna till en viss person. De uppgifter som lämnas av tjänstepersoner är inte heller känsliga personuppgifter och rör inte tjänstepersonen själv. Ett krav på ett skriftligt medgivande i dessa fall kan ur ett integritetshänseende inte anses proportionerligt. Det skulle också innebära en administrativt betungande arbetsuppgift.

Kravet på medgivande i lagen ska ge uppgiftslämnaren ökat inflytande över behandlingen och göra det tydligt att det är frivilligt att lämna uppgifter till oss. Detta anser vi kan uppfyllas genom att vi skriftligen informerar om det innan intervjun (kan delas ut till de tjänstepersoner som ska intervjuas av myndigheten som vi ska granska) och om de som intervjuas kommer till intervjutillfällena så anses de ge ett medgivande till behandlingen (ett konkludent handlande). De skulle också kunna tillfrågas muntligen om medgivande. Ett sådant medgivande är också i enlighet med dataskyddsförordningen (jfr artikel 4.11 och 6.1 a).

Vi har mycket sällan behov av *intervjuer med enskilda från allmänheten*. De senaste fyra åren har det skett vid ett tillfälle och då tog vi in skriftliga medgivanden. Om vi behöver intervjua allmänheten kan det handla om

behandling av känsliga personuppgifter och då ser vi också att det är nödvändigt att ta in ett skriftligt medgivande (jfr artikel 9.2 a).

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Eva-Lo Ighe. Myndighetsjuristen Malin Albertsson har varit föredragande. Vid den slutliga handläggningen har chefsjuristen Anna Samuelsson, enhetscheferna Sofie Cedstrand, Dan Ljungberg, Måns Nerman och Elin Sundberg deltagit.

Eva-Lo Ighe